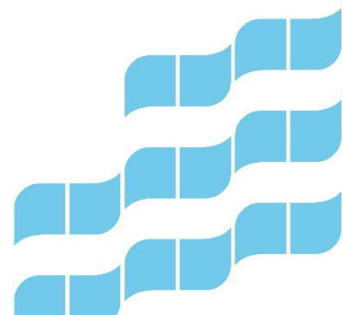
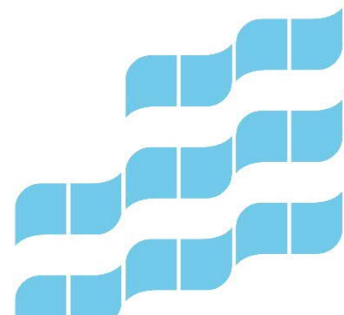

Viranhaltijapäätöksissä noudatettavat ratkaisulinjaukset

Sisälllys

Yleistä viranhaltijapäätöksistä.....	3
Jättemaksun määrääminen jätetaksasta poiketen.....	4
1. Jättemaksun määräämisen yleiset periaatteet	4
2. Jättemaksun kohtuullistaminen.....	6
Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen harkinta.....	8
1. Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen yleiset periaatteet	8
2. Jätteen keräysvälineen tyhjennysvälin pidentäminen	9
3. Jätteen keräysvälineen tyhjennyksen pidempiaikainen keskeyttäminen	11
4. Saostus- ja umpisäiliölletteen tyhjennyksen keskeytys.....	12
5. Aluejätepisteen käyttöoikeus kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen alueella.....	12
6. Poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisista jätteiden erilliskeräysvelvoitteista	13
7. Muu poikkeus jätehuoltomääräyksistä.....	16
Jättemaksun perimättä jättämisen ja jätehuoltovelvoitteiden poistamisen harkinta.....	16
Kuntien aikaisemmin tekemät päätökset	17

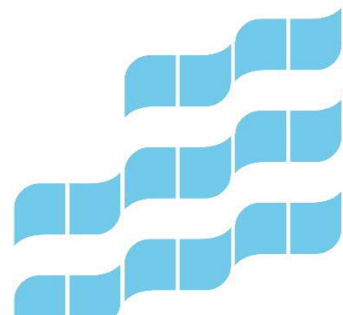

Yleistä viranhaltijapäätöksistä

Alueellinen jätehuoltolautakunta on päätöksellään (13.9.2017, § 11) delegoinut jätemaksujen maksuunpanon ja ulosoton, jätemaksujen määräämisen taksasta poiketen, jätehuoltomääräysten poikkeamisista päättämisen sekä jätemaksumuistutuksista päättämisen alaiselleen viranhaltijalle eli jätehuoltoinsinöörille.

Viranhaltijapäätöksissä noudatetaan jätelain (646/2011) ja kunnallisten jätehuoltomääräysten (hyväksytty 19.5.2021, § 27) ohella myös jätehuoltolautakunnan hyväksymiä ratkaisulinjauksia. Yhtenäisten ratkaisulinjausten laatimisen tarkoituksena on ollut varmistaa, että toimialueen kuntalaiset saavat yhdenvertaisen kohtelun jätemaksuja ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamia koskevassa päätöksenteossa.

Aikaisemmat ratkaisulinjaukset on hyväksytty 17.8.2016 (§ 26). Ratkaisulinjaukset on kuitenkin tarve päivittää vastaamaan toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia. Jätelain laaja uudistus astui voimaan 19.7.2021, minkä lisäksi uudet kunnalliset jätehuoltomääräykset astuivat voimaan 1.7.2021. Lainsäädännöllisten muutosten johdosta mm. jätteiden erilliskeräysveloitteet ovat tiukentuneet huomattavasti. Tämä on vaikuttanut erityisesti jätehuoltomääräysten poikkeamista koskeviin muutostarpeisiin. Lisäksi käytännön kokemukset päätöslinjausten soveltamisesta ovat vaikuttaneet jätemaksuja koskevien ratkaisulinjauksien päivitystarpeeseen.

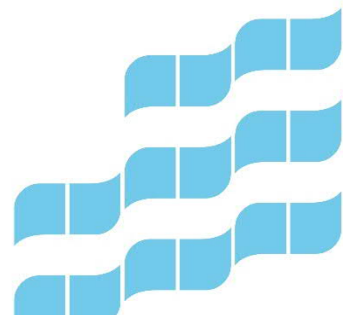
Jättemaksun määrääminen jätetaksasta poiketen

1. Jättemaksun määräämisen yleiset periaatteet

Jätelain nojalla kaikkien vakinaisten ja vapaa-ajan asuinkiinteistöjen on oltava kunnan järjestämän jätehuollon piirissä. Asuinkiinteistön haltijalla on velvollisuus liittyä alueellaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen, eikä tämä velvollisuus riipu kiinteistöllä tuotetun jätteen määrästä, laadusta tai jätteen käsittelystä. Jätelain 41 §:n mukaan kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottopaikkaan.

Jätelain 78 §:n mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta ja siihen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jättemaksua, jonka kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija on 80 §:n mukaan velvollinen maksamaan. Jättemaksua on perittävä kaikkiin lakisääteisen jätehuollon kustannuksiin, eikä jätehuollon järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia saa kattaa verovaroin. Kunnan jättemaksu on julkisoikeudellinen maksu, joka on suoraan ulosottokelpoinen.

Jättemaksut määrätään kuntalaisille alueellisen jätehuoltolautakunnan hyväksymän jätetaksan mukaisesti. Jätetaksassa jättemaksut jakautuvat aluejätepisteen käyttäjien vuosimaksuihin sekä kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella perittäviin keräysvälineen tyhjennysmaksuihin. Aluejätepisteen käyttäjän jättemaksu määräytyy kiinteistön käyttötarkoituksen sekä asuinhuoneistojen tai vapaa-ajan asuntojen lukumäärän mukaan. Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvalla kiinteistöllä jättemaksu määräytyy jätelajin, keräysvälineiden lukumäärän, astian tyyppin ja koon sekä tyhjennysvälin perusteella. Alueellisen

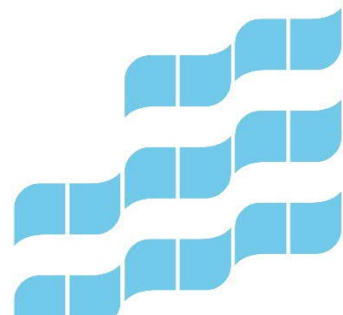

jätehuoltolautakunnan toimialueella jätemaksu koostuu perusmaksusta sekä jätteen noutoa, kuljetusta ja käsittelyä koskevasta maksusta.

Perusmaksu sisältyy aluejätepisteiden käyttäjien vuosimaksuun ja kiinteistöittäisessä keräyksessä sekajätteen keräysvälineen tyhjennyshintaan. Perusmaksua maksavat kaikki käytettävissä olevat kiinteistöt. Perusmaksulla katetaan jätelain 78 §:n mukaisesti kaikille yhteisiä lakisääteisiä jätehuoltopalveluita kuten jätetiedotusta ja neuvontaa, kotitalouksien vaarallisten jätteiden jätehuoltoa, jäteasemien ja aluejätepisteiden ylläpitoa sekä jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannuksia.

Jätelain 81 §:n mukaan, jos jätetaksan mukaista jätemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä ottaen huomioon jätteen määrä, kunnan järjestämän jätehuollon palvelutaso ja jätteen haltijan tai kiinteistön haltijan 41 §:n mukaisesti järjestämä jätteenkuljetus tai jätteen haltijan 41 a §:n mukaisesti järjestämä jätteen käsittely, maksu voidaan maksuvelvollisen hakemuksesta tai viranomaisen aloitteesta määrätä jätetaksasta poiketen tai jättää perimättä. Jos jätemaksu määrätään jätetaksasta poiketen, maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia.

Jätemaksua on jätelain mukaan mahdollista kohtuullistaa etukäteen jätemaksua määrättäessä tai jälkikäteen jätelaskusta tehdyn muistutuksen johdosta. Jätelain 82 §:n mukaan maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa jätelaskun saamisesta muistutus kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Jätehuoltoviranomaisen on tehtävä muistutuksen johdosta päätös ja maksuvelvolliselle lähetetään uusi jätelasku. Myöhässä saapuneet jätemaksumuistutukset jätetään tutkimatta.

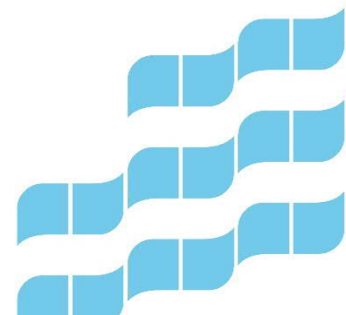

2. Jättemaksun kohtuullistaminen

Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueen jätetaksa on rakennettu siten, että siinä on jo valmiiksi huomioitu jättemaksun kohtuullisuus jätelain mukaisesti. Tämän vuoksi jättemaksua ei useinkaan ole tarvetta kohtuullistaa.

Perusmaksu määrätään aina kaikille käytettävissä oleville asuinkiinteistöille. Perusmaksulla katetaan jätelain 78 §:n mukaisesti tiedotusta ja neuvontaa, kotitalouden vaarallisten jätteiden jätehuoltoa, jäteasemien ja aluejätepisteiden hoitoa, biojätteen käsittelytukea sekä jätehuoltoviranomaisen toiminnan aiheuttamat kustannukset. Sen sijaan jätteen noudon, kuljetuksen ja keräyksen osuutta, käytännössä aluejätepisteen käyttäjän vuosimaksua, on mahdollista kohtuullistaa, kun vakituinen tai vapaa-ajan asuinkiinteistö on perustellusta syystä täysin käyttämättömänä. Käyttämättömyys voi johtua esimerkiksi kiinteistön haltijan siirtymisestä laitoshoitoon, ulkomailla asumisesta tai muusta kiinteistön käytön esteestä. Kiinteistön ollessa täysin käyttämätön, voidaan kiinteistöllä syntyvän jätteen määrä katsoa poikkeuksellisen vähäiseksi, minkä vuoksi maksun kohtuullistaminen on mahdollista. Linjaus vastaa hallinto-oikeuksien yleisesti käyttämää ratkaisuperiaatetta.

Kohtuullistaminen on myös mahdollista, mikäli jätehuollon palvelut ovat erittäin vaikeasti kiinteistön haltijan saavutettavissa. Jätehuoltopalvelun kohtuullinen saavutettavuus riippuu keräyspaikan ja asuinkiinteistön välisestä etäisyydestä. Etäämpänäkin sijaitseva aluejätepiste voi olla kohtuullisesti saavutettavissa, mikäli jätehuoltopalvelua on tarjolla kiinteistölle johtavien, yleisesti käytettyjen reittien varrella. Jättemaksun kohtuullistaminen erittäin vaikean saavutettavuuden perusteella edellyttää, että hakija esittää vaihtoehtoisen tavan asuinkiinteistönsä jätehuollon järjestämiselle.

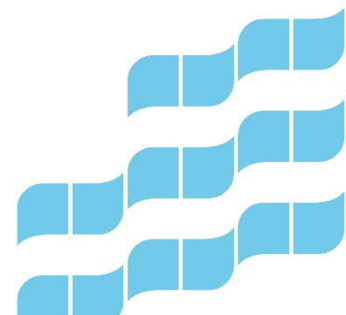

Jättemaksun kohtuullistaminen sosiaalisin perustein ei ole mahdollista. Esimerkiksi kiinteistön haltijan taloudellinen tilanne, terveydelliset syyt tai muut sosiaaliset syyt eivät ole jätelaissa tarkoitettuja perusteita jättemaksun kohtuullistamiseen (Hallituksen esitys jätelaiksi 199/2010).

Jätelain 41 §:n tai 41 a §:n tarkoittama jätteen haltijan tai kiinteistön haltijan järjestämä jätteen kuljetus tai käsittely tarkoittaa biojätteen omatoimista käsittelyä kiinteistöllä tai pakkausjätteen tai biojätteen kuljetuksen järjestämistä omatoimisesti, mikäli kunta ei näiden jätteiden kuljetusta järjestä kiinteistöltä. Tämä ei tarkoita jätteen kuljettamista toisen kiinteistön jäteastiaan, jätehuollon hoitamista yhdessä yritysätteiden kanssa tai jätteiden polttamista. Jätteiden kuljettaminen toisen kiinteistön jäteastiaan ei ole kohtuullistamisperuste, koska jättemaksu on kiinteistö- tai huoneistokohtainen. Asumisessa syntyvän jätteen jätehuolto tulee hoitaa pääsääntöisesti erillään yritysten jätehuollosta, eikä se näin ollen ole myöskään kohtuullistamisperuste. Jätteiden polttaminen on pääsääntöisesti kielletty kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä.

Asuinkiinteistön jättemaksu kohtuullistetaan pääsääntöisesti vapaa-ajan asunnon perusmaksun suuruiseksi. Kiinteistölle määrätyn jättemaksun maksuluokka voidaan tarvittaessa korjata myös toiseen maksuluokkaan, mikäli kiinteistön käytössä on vuoden aikana tapahtunut muutos. Tämä voi tulla kyseeseen esimerkiksi tapauksissa, joissa kiinteistön vakinainen asukas on muuttanut muualle ja kiinteistöä käytetään jatkossa vain vapaa-ajan asumiseen.

Asuinkiinteistön jättemaksun kohtuullistamispäätös tehdään aina määräajaksi. Päätös on voimassa tapauskohtaisen harkinnan perusteella enintään neljä vuotta kerrallaan. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko jättemaksun kohtuullistamiselle vielä perusteita.

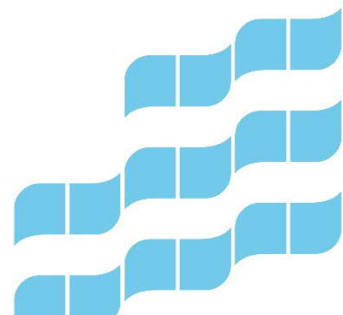

Alueellisen putkikeräysjärjestelmän käyttäjien jätemaksu määräytyy pientaloilla ja enintään 15 asuinhuoneiston kiinteistöillä huoneiston lukumäärän mukaan. Yli 15 asuinhuoneiston kiinteistöillä jätemaksu määräytyy asemakaavassa kaavoitettujen kerrosneliömetrien mukaan. Putkikeräysjärjestelmän jätemaksujen osalta maksun kohtuullistaminen voi tulla kyseeseen, mikäli asemakaavassa kaavoitettujen kerrosneliömetrien mukaisesti määräytyvä jätemaksu johtaa kiinteistöllä kohtuuttomaan huoneistokohtaiseen jätemaksuun alueen keskimääräinen jätemaksujen kustannustaso huomioiden. Tämä voi johtua esimerkiksi siitä, että taloyhtiö on jättänyt merkittävän osan rakennusoikeudestaan käyttämättä. Koska pientalojen ja enintään 15 asuinhuoneiston kiinteistöjen jätemaksu määräytyy huoneistojen lukumäärän perusteella, ei näiden kiinteistöjen jätemaksua ole pääsääntöisesti tarvetta kohtuullistaa.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen harkinta

1. Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen yleiset periaatteet

Jätelain 91.4 §:n mukaan kunnan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta siinä mainituin perustein. Kunnallisten jätehuoltomääräysten 46 §:n mukaan jätehuoltoviranomainen voi myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta, jos jätehuollon järjestäminen sitä erityisestä syystä edellyttää eikä poikkeamisesta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa. Kiinteistön tai jätteen haltija voi hakea perustellusta syystä poikkeusta jätehuoltomääräysten yksittäisen määräyksen noudattamisesta. Jätelain mukaisesta järjestettyyn jätehuoltoon liittymisveloitteesta ei kuitenkaan voida myöntää poikkeusta.

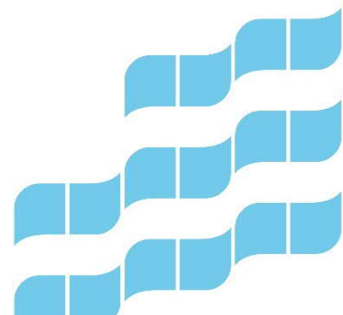
Kaikissa jätehuoltomääräyksistä poikkeamisissa on lisäksi arvioitava, ettei poikkeaminen aseta kuntalaisia epätasa-arvoiseen asemaan. Kuntalaisia on samanlaisissa tapauksissa kohdeltava yhdenvertaisesti asuinpaikasta riippumatta.

2. Jätteen keräysvälineen tyhjennysvälin pidentäminen

Kunnallisten jätehuoltomääräysten 23 §:ssä on säädetty jätteen keräysvälineiden tyhjennysväleistä. Jätehuoltomääräysten mukaan lajitellun sekajätteen keräysvälineen tyhjennysväli on enintään kahdeksan viikkoa, mikäli kiinteistöllä syntyvä biojäte kompostoidaan tai kiinteistö on biojätteen erilliskeräyksen piirissä.

Poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisesta enimmäistyhjennysvälistä voidaan myöntää yksittäistapauksessa erityisestä syystä. Sekajätteen keräysvälineen tyhjennysvälin pidentämistä voidaan harkita, mikäli syntyvän jätteen määrä on vähäinen ja kiinteistön keräysvälineen täyttöaste on matala. Sekajätteen keräysvälineen tyhjennysväliä voidaan pidentää, mikäli kiinteistöllä on 140–240 litran keräysväline sekajätteelle ja kiinteistöllä syntyvä biojäte kompostoidaan jätehuoltomääräysten mukaisesti tai kiinteistö on biojätteen erilliskeräyksen piirissä. Tyhjennysvälin pidentäminen edellyttää lisäksi, että kiinteistöllä lajitellaan muut kierrätykseen soveltuvat jätteet (pienmetalli ja paperi sekä kartonki-, lasi- ja muovipakkaukset) ja ne toimitetaan asianmukaisiin keräyspisteisiin. Tyhjennysvälin pidentymisestä huolimatta kiinteistöllä syntyvien jätteiden tulee sopia keräysvälineeseen ja keräysväline tulee aina pystyä sulkemaan. Pidemmästä tyhjennysvälistä ei myöskään saa aiheutua roskaantumista, hygieenistä haittaa (kuten hajua) tai terveydellistä vaaraa.

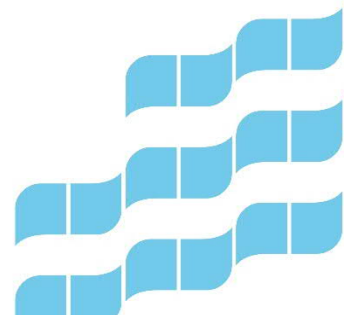
Sekajäteastian tyhjennysvälin pidentäminen yli 8 viikon harkitaan tapauskohtaisesti. Taajama-alueilla lajitellun sekajätteen keräysvälineelle voidaan myöntää edellä mainittujen edellytyksien

täyttyessä enintään 10 viikon tyhjennysväli. Haja-asutusalueilla lajitellun sekajätteen keräysvälineelle voidaan myöntää pääsääntöisesti 10 viikon tai enintään 12 viikon tyhjennysväli, mikäli edellä mainitut edellytykset täyttyvät. Haja-asutusalueilla myönnetään ensin 10 viikon tyhjennysväli, jonka jälkeen voidaan yksittäistapauksissa, aivan erityisestä syystä harkita 12 viikon tyhjennysväliä. Haja-asutusalueilla 10 viikon tyhjennysvälin myöntämisen jälkeen harkitaan ensin muita toimenpiteitä, kuten jäteastian koon pienentämistä, ennen kuin 12 viikon tyhjennysvälin myöntämistä voidaan harkita.

Pidennetty tyhjennysväli myönnetään tapauskohtaisen harkinnan perusteella enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko tyhjennysvälin pidentämiselle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön jätteen keräysvälineen tyhjennysvälit määräytyvät jätehuoltomääräysten mukaisesti, mikäli asiakas ei uusi hakemustaan tyhjennysvälin pidentämiselle.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeavia jätteen keräysvälineen tyhjennysvälejä ei pääsääntöisesti myönnetä yhteis- eli kimppakeräysvälineille. Jos yhteiskeräysvälinettä käyttävät taloudet ovat henkilömäärältään pieniä ja muut edellytykset pidennetylle tyhjennysvälille täyttyvät, on pidennyksen myöntäminen kuitenkin mahdollista.

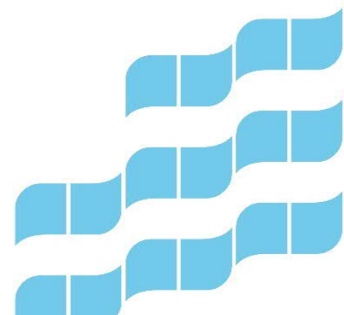

3. Jätteen keräysvälineen tyhjennyksen pidempiaikainen keskeyttäminen

Kunnallisten jätehuoltomääräysten 24 §:n mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan keskeyttää määräajaksi, mikäli kiinteistö on perustellusta syystä täysin käyttämättä määräajan. Alle vuoden mittaisissa keskeytyksissä asiakas voi sopia asiasta suoraan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa.

Keskeytyksen tai lyhytaikaisten peräkkäisten keskeytysten kestäessä yli vuoden, tai mikäli lyhytaikaisia keskeytyksiä on peräkkäin useampia kuin kaksi, keskeytyksen myöntäminen edellyttää poikkeamista jätehuoltomääräyksistä. Keräysvälineen tyhjennyksen pidempiaikainen keskeyttäminen voidaan myöntää tapauskohtaisen harkinnan perusteella, mikäli kiinteistö on määräajan täysin käyttämättä perustellusta syystä (esim. kiinteistön haltijan laitoshoido, ulkomailla asuminen tai muu kiinteistön käytön este). Näin saadaan joustoa tilanteeseen, jossa asuinkiinteistö on jonkin ajanjakson täysin käyttämätön, eikä jätteen keräysvälineen tyhjennyksiä tarvita.

Keskeytys myönnetään määräajaksi, enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan. Keräysväline on tyhjennettävä ennen jätteenkuljetuksen keskeyttämistä, mikäli jäteastiassa on jätettä. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko keräysvälineen tyhjennyksen keskeyttämiselle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön haltijan on huolehdittava kiinteistön jätehuoltovelvoitteista voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti, mikäli asiakas ei uusi hakemustaan tyhjennysten pidempiaikaiseksi keskeyttämiseksi.

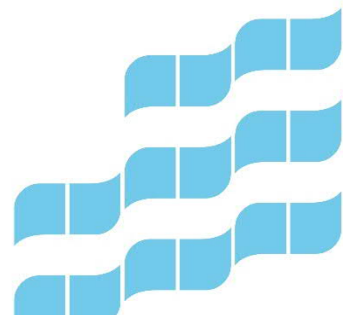
4. Saostus- ja umpisäiliölletteen tyhjennyksen keskeytys

Jätehuoltomääräysten 38 §:n mukaan kiinteistöllä olevan lietesäiliön tyhjennykset voidaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella keskeyttää, mikäli kiinteistö on täysin käyttämättä perustellusta syystä (esim. kiinteistön haltijan laitoshoido, ulkomailla asuminen tai muu kiinteistön käytön este) yli vuoden ajan. Näin saadaan joustoa tilanteeseen, jossa asuinkiinteistö on jonkin ajanjakson täysin käyttämätön, eikä kiinteistöllä tällöin synny lainkaan saostus- tai umpisäiliölletteitä. Keskeytyksen myöntäminen edellyttää poikkeamista jätehuoltomääräyksistä.

Saostus- ja umpisäiliölletteen tyhjennyksen keskeytys myönnetään tapauskohtaisen harkinnan perusteella määräajaksi, enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan. Kiinteistön lietesäiliö tulee tyhjennyttää ennen keskeytyksen aloittamista, mikäli kiinteistö on ollut käytössä edellisen lietetyhjennyksen jälkeen. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko saostus- ja umpisäiliölletteen tyhjennyksen keskeyttämiselle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön haltijan on huolehdittava saostus- ja umpisäiliölletteen tyhjennysvelvoitteista voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti, mikäli asiakas ei uusi hakemustaan saostus- ja umpisäiliölletteen tyhjennysten keskeyttämisiksi.

5. Aluejätepisteen käyttöoikeus kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella

Jätehuoltomääräysten 30 §:ssä on asetettu vaatimuksia kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa käytettäviä ajoväyliä koskien. Mikäli kiinteistölle johtavat ajoväylät eivät täytä näitä vaatimuksia, kiinteistön haltijan on mahdollista hakea aluejätepisteen käyttöoikeutta kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella.

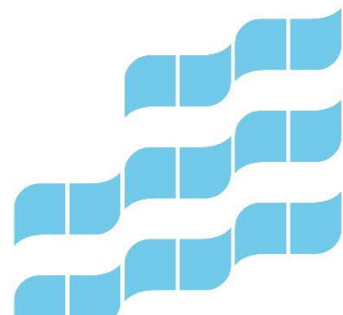
Aluejätepisteen käyttöoikeus myönnetään kiinteistöittäisellä jätteenkuljetusalueella pääsääntöisesti vain silloin, kun kiinteistöittäinen jätteenkuljetus ei ole mahdollista tielosuhteiden vuoksi kiinteistön käyttökaudella. Jäteyhtiöltä pyydetään tarvittaessa lausunto kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen toteuttamisen mahdollisuudesta.

Aluejätepisteen käyttöoikeus myönnetään määräajaksi, enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko aluejätepisteen käyttöoikeudelle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön haltijan on huolehdittava jätehuoltovelvoitteista voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti, mikäli asiakas ei uusi hakemustaan aluejätepisteen käyttöoikeuden saamiseksi.

6. Poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisista jätteiden erilliskeräysvelvoitteista

Jätelainsäädännön muutos ja 1.7.2021 voimaan astuneet kunnalliset jätehuoltomääräykset velvoittavat kiinteistöjä entistä useamman jätelajin erilliskeräykseen kiinteistöllä. Vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöiltä on löydettävä keräysvälineet sekajätteelle, biojätteelle, kartonkipakkauksille, pienmetallille, lasipakkauksille ja muovipakkauksille jätehuoltomääräysten 48 §:n mukaisten siirtymäaikojen jälkeen.

Lisäksi biojätteen erilliskeräysvelvoite koskee jokaista asuinkiinteistöä yli 10 000 asukkaan taajamissa 1.9.2023 alkaen. Käytännössä kyseinen velvoite koskee toimialueella Tampereen kaupunkiseudun keskustaajamassa sijaitsevia asuinkiinteistöjä. Biojätteen erilliskeräysvelvoite ei

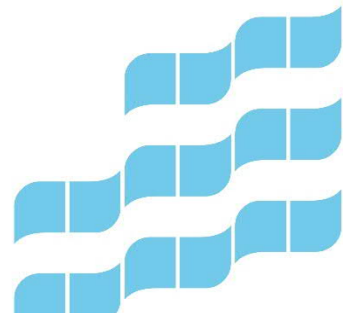
kuitenkaan koske niitä kiinteistöjä, joilla syntyvä biojäte kompostoidaan kiinteistöllä tai muulla lähikiinteistöllä jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla.

Huoneistojen lukumäärä kiinteistöllä	Biojäte	Kartonki-pakkaukset	Pien-metalli	Lasi-pakkaukset	Muovi-Pakkaukset	Paperi
5 tai enemmän	x	x	x	x	x	kuten jätelain 49 ja 50 § määräävät
1-4	x*					

* Biojätteen erilliskeräysvelvoite koskee yli 10 000 asukkaan taajamissa sijaitsevia asuinkiinteistöjä.

Jätteiden erilliskeräysvelvoitteet ovat 1.7.2021 saakka koskeneet vain biojätteen erilliskeräyksen järjestämistä vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöillä. Muiden jätteiden keräys on perustunut vapaaehtoisuuteen. Koska muutokset erilliskeräysvelvoitteissa ovat huomattavia, on odotettavaa, että joillakin kiinteistöillä voi olla vaikeuksia sijoittaa jätehuoltomääräysten edellyttämiä keräysvälineitä kiinteistölle esimerkiksi tilanpuutteesta johtuen. Tilanpuutteesta johtuvat ongelmat kohdentuvat pääsääntöisesti Tampereen kaupunkiseudun tiettyihin kaupunginosiin, jotka ovat osittain hyvin tiivisti rakennettuja ja joissa tontit ovat suhteellisen pieniä. Alueen asemakaavoitus saattaa myös osaltaan asettaa rajoituksia jätetiloihin kohdistuviin muutostöihin.

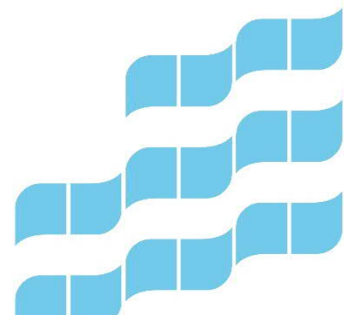
Mahdolliset tilanpuutteesta johtuvat ongelmat ovat pääosassa tapauksia ratkaistavissa vähäisin toimenpitein. Keräysvälineiden kokoa on mahdollista tarvittaessa pienentää ja tyhjennysvälejä muuttaa jätehuoltomääräysten sallimissa rajoissa. Tarvittaessa myös osa sekajätteen

keräysvälineistä voidaan muuttaa esimerkiksi muovipakkausten keräysvälineeksi, koska lajittelun lisääntyessä sekajätteen määrä kiinteistöllä vähenee. Kiinteistön haltija voi myös tarvittaessa tiedustella naapuritaloyhtiöiltä yhteisen keräyspisteen ja/ tai keräysastian perustamisen mahdollisuutta. Lisäksi, mikäli alueen kaavamääräykset, rakennusjärjestys ja mm. paloturvallisuusohjeet sen mahdollistavat, jätetilojen laajentaminen tai useamman jätepisteen sijoittaminen kiinteistölle voi tulla kyseeseen, jotta jätehuoltomääräysten edellyttämät keräysvälineet pystytään sijoittamaan kiinteistölle. Tarvittaessa jäteyhtiöltä on myös mahdollista saada asiantuntija-apua jäteastioiden sijoittelussa ja erilaisten ratkaisuvaihtojen läpikäynnissä. Ennen mahdollisen jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen hakemista kiinteistön haltijan on selvitettävä perusteellisesti kaikki vaihtoehdot, joiden avulla erilliskeräys voitaisiin järjestää kiinteistöllä. Vasta sen jälkeen on perusteltua hakea jätehuoltoviranomaiselta poikkeusta jätteiden erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisesta.

Poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisista jätteiden erilliskeräysvelvoitteista voidaan myöntää yksittäistapauksissa silloin, kun hakija on dokumentoidusti osoittanut ja kattavasti perustellut syyt, miksi hakemuksen kohteena olevalle kiinteistölle ei ole mahdollista järjestää jätehuoltomääräysten 15 §:n tai 16 §:n mukaista jätteiden erilliskeräystä. Hakemuksen liitteeksi on toimitettava asemakaavaote tai muu karttaselvitys kiinteistön tilanteesta. Hakemuksen käsittelyä varten jäteyhtiöltä pyydetään lisäksi tarvittaessa lausunto keräysvälineiden sijoittamisesta kiinteistöille. Tapauskohtaisen harkinnan perusteella lausuntoa voidaan pyytää myös muilta asiantuntijatahoilta kuten esimerkiksi pelastusviranomaiselta kiinteistön yksilöllisestä tilanteesta riippuen.

Poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisista jätteiden erilliskeräysvelvoitteista voidaan myöntää enintään kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

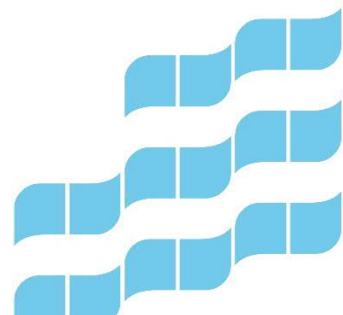
Jätehuollon kustannukset tai yleisen ekopisteen sijainti lähellä kiinteistöä eivät ole perusteita jätteiden erilliskeräysvelvoitteista poikkeamiseen. Yleinen ekopiste palvelee ensisijaisesti niitä pientalokiinteistöjä, joille ei ole asetettu erilliskeräysvelvoitteita.

7. Muu poikkeus jätehuoltomääräyksistä

Edellä mainittujen yleisimpien jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen ohella on mahdollista hakea myös muuta poikkeusta yksittäisen jätehuoltomääräyksen noudattamiseen. Tälle on kuitenkin harvoin perusteita, koska jätehuoltomääräysten noudattamisella varmistetaan, että jätehuolto on toimivaa, eikä siitä aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jos kiinteistön haltija kuitenkin osoittaa, että poikkeaminen on tarpeen jätehuollon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi esimerkiksi kiinteistön erityisolosuhteiden vuoksi, on poikkeaminen mahdollista myöntää. Poikkeaminen ei kuitenkaan saa aiheuttaa haittaa kunnalliselle jätehuoltojärjestelmälle, terveydelle tai ympäristölle.

Jättemaksun perimättä jättämisen ja jätehuoltovelvoitteiden poistamisen harkinta

Mikäli kiinteistö on käyttökelvoton tai muutoin asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen soveltumaton, ei sillä synny sellaista jätettä, joka olisi luovutettava jätelain mukaisesti kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Jätelain ja oikeuskäytännön mukaisesti kiinteistölle ei tämän takia määrätä jätehuoltovelvoitteita eikä -maksuja.

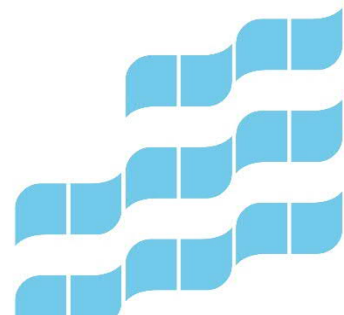
Kiinteistön käyttökelvottomuuden todentamiseksi kiinteistön haltijan on toimitettava hakemuksensa liitteeksi luotettava selvitys kiinteistön käyttökelvottomuudesta. Selvitys voi olla esimerkiksi kunnan rakennusvalvonnan lausunto, muun riippumattoman asiantuntijan lausunto tai valokuvin täydennetty selvitys asuinrakennuksen kunnosta. Toimitetusta selvityksestä tulee käydä ilmi asuinrakennuksen rakenteelliset vauriot ja soveltumattomuus asuinkäyttöön.

Jättemaksun perimättä jättäminen saattaa lisäksi tulla kyseeseen tapauksissa, jossa saman omistajan omassa käytössä olevat asuinrakennukset muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden. Rakennusten tulee sijaita samassa pihapiirissä ja niiden tulee pääsääntöisesti olla saman kotitalouden käytössä. Tällaisesta toiminnallisesta kokonaisuudesta määrätään vain yksi jättemaksu.

Päätökset jätehuoltovelvoitteiden poistosta ja/ tai jättemaksun perimättä jättämisestä tehdään tapauskohtaisen harkinnan perusteella pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa oleviksi. Päätökseen sisällytetään kuitenkin ehto, jonka mukaan päätös on voimassa ainoastaan niin kauan kuin olosuhteet kiinteistöllä ovat hakemuksessa esitetyn kaltaiset. Päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä, mikäli kiinteistöllä oleva rakennus kunnostetaan tai kiinteistö vaihtaa omistajaa. Kiinteistön haltija on velvollinen ilmoittamaan muutoksista jätehuoltoviranomaiselle.

Kuntien aikaisemmin tekemät päätökset

Ennen jätehuoltoviranomaisen perustamista kukin kunta teki päätökset jättemaksuista ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamisista. Ratkaisulinjat saattoivat tällöin poiketa huomattavasti toisistaan sekä jätehuoltoviranomaisen nykyisistä ratkaisulinjoista. Koska osa kuntien tekemistä päätöksistä on toistaiseksi voimassa olevia, on tilanne kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun kannalta todettu ongelmalliseksi.

Sikäli kun kunnissa on tehty toistaiseksi voimassa olevia jätemaksun kohtuullistamispäätöksiä tai jätehuoltomääräyksistä poikkeamispäätöksiä, voidaan tällaiset päätökset ottaa tarvittaessa uudelleen käsiteltäväksi. Näin varmistetaan, että samanlaisissa tilanteissa toimialueen kuntalaisia kohdellaan yhdenvertaisesti.

